

PIAȚA EUROPEANĂ A ZAHĂRULUI ÎN CONTEXT MONDIAL DUPĂ ELIMINAREA COTELOR DE PRODUCȚIE

THE EUROPEAN SUGAR MARKET IN THE GLOBAL CONTEXT AFTER SCRAPPING THE SUGAR QUOTA SYSTEM

Emilia Mary Bălan* și Simona Zamșa

Institutul de Economie Mondială – Academia Română, București, România

Rezumat

Eliminarea, în septembrie 2017, a sistemului de cote la producția de zahăr a Uniunii Europene (UE), după aproape 50 de ani, a avut un impact semnificativ asupra prețurilor acestui produs, ca urmare a excedentului de marfă de pe piață. Articolul de față analizează piața europeană a zahărului în context mondial, după șase luni de la istorica decizie a Comisiei Europene. Totodată, articolul prezintă evoluția cotațiilor zahărului la Bursa din Londra în intervalul octombrie 2017 - martie 2018, comparativ cu perioada similară din anul anterior, și oferă un tablou de ansamblu al principalilor factori fundamentali ai pieței internaționale a zahărului.

În urma examinării pieței europene, atât din perspectiva eliminării cotelor de producție, cât și a ieșirii Marii Britanii din UE în anul 2019, articolul concludă că, pe termen scurt și mediu, oferta de zahăr va crește, iar cotațiile se vor încadra într-un trend descendent.

Cuvinte-cheie: zahăr, cotații, Uniunea Europeană (UE), cote de producție

Clasificare JEL: Q02, Q10, Q18, N54, O52

Abstract

The elimination of the European Union's sugar quota system in September 2017, after nearly 50 years, had a significant impact on the prices of this product as a result of the market surplus. This paper analyzes the European sugar market in the global context, six months after the European Commission's historic decision. It also highlights the evolution of sugar quotations at the London Stock Exchange between October 2017 and March 2018, compared to the similar period of the previous year, and gives an overview of the main fundamental factors of the international sugar market.

After examining the European market both in terms of the abolition of the production quotas and the UK's departure from the EU in 2019, the paper concludes that the short and medium-term sugar supply is set to increase, while the sugar quotations will follow a downward trend.

Key words: sugar, quotes, European Union (EU), production quotas

JEL Classification: Q02, Q10, Q18, N54, O52

---

* Autor de contact: Emilia Mary Bălan, e-mail: emibalan@iem.ro

1. Introducere

Economia mondială evoluează rapid și odată cu ea problemele, nu doar ale agricultorilor, ci și ale societății în general: schimbările climatice, volatilitatea prețurilor, incertitudinea politică și economică, importanța tot mai mare a comerțului mondial. Agricultorii europeni au fost nevoiți să se adapteze mediului concurențial în continuă schimbare, iar instituțiile legislative comunitare au depus toate eforturile pentru a-i ajuta în vederea ajustării la aceste schimbări și pentru a asigura claritatea și simplificarea legislației pe termen mediu și lung (European Commission [EC], 2017c).

Politica agricolă comună (PAC) europeană a transformat Uniunea Europeană (UE) într-o superputere în domeniul agroalimentar: Uniunea este principalul exportator mondial de produse agroalimentare și se bucură de o reputație majoră în ceea ce privește patrimoniul culinar, produsele alimentare și cunoștințele producătorilor.

Sistemul cotelor de zahăr în UE a fost introdus în 1968 odată cu primele reguli din cadrul Politicii agricole comune (PAC) referitoare la zahăr și împreună cu un preț de sprijin pentru producători, fixat la un nivel semnificativ mai mare decât prețul de pe piața mondială. De comun acord, statele membre ale UE și Parlamentul European (PE) au luat decizia de eliminare a sistemului cotelor de zahăr în 2017, în cadrul reformei semnificative a PAC din 2013, în urma unui amplu proces de reformă și restructurare inițiat încă în 2006.

După cum apreciază Comisia Europeană, în aproximativ patru ani, din 2006 și până în 2010, sectorul zahărului a fost reorganizat profund cu un sprijin de 5,4 miliarde de euro (EC, 2017c). Pe cale de consecință, sectorul a putut să se pregătească temeinic pentru acest moment, productivitatea crescând substanțial în ultimii ani. Sfârșitul sistemului cotelor de zahăr le oferă producătorilor posibilitatea de a-și adapta producția la oportunitățile comerciale reale, în special prin explorarea unor noi piețe de export. Eliminarea cotelor simplifică totodată în mod semnificativ actuala gestionare a politicilor și sarcina administrativă existentă pentru operatori, cultivatori și comercianți.

UE este cel mai important producător mondial de sfeclă de zahăr, cu o cotă de piață de aproximativ 50%. Este de menționat că, la nivel mondial, doar 20% din producția de zahăr rafinat este obținută din sfeclă, 80% reprezentând prelucrarea trestiei de zahăr (EC, 2017a).

Principalele zone producătoare de sfeclă de zahăr din UE sunt situate în partea de nord a continentului, deoarece clima este propice dezvoltării plantelor, precum: nordul Franței, Germania, Marea Britanie și Polonia. De asemenea, UE deține o industrie dezvoltată de rafinare a trestiei de zahăr, motiv pentru care o mare parte din cantitatea de materie primă necesară obținerii zahărului rafinat este importată din țări extracomunitare.

În calitate de principal importator de trestie de zahăr, UE nu percepe taxe vamale în cadrul schimburilor comerciale cu statele slab dezvoltate, ca parte a Acordului „Totul în afară de arme” și în contextul Acordurilor de parteneriat economic cu țările din Africa, Caraibe și Pacific (Official Journal of the European Union [OJEU], 2012).

În condițiile în care producătorii de zahăr din UE nu mai sunt nevoiți să-și limiteze producția, aceștia își vor utiliza mult mai optim capacitățile de producție și își vor reduce costurile, ceea ce va susține competitivitatea fermierilor comunitari pe piața internațională.

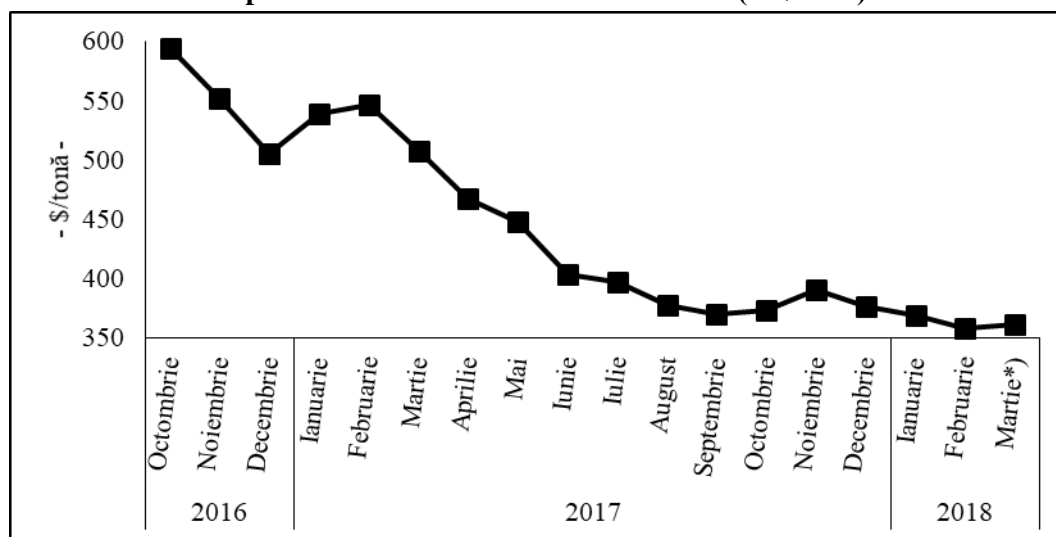
2. Situația actuală pe piața mondială a zahărului

2.1 Trendul prețurilor zahărului la Bursa din Londra

Cotațiile zahărului tranzacționat la Bursa din Londra au cunoscut un trend descendent în 2017, la o medie anuală de 433,53 \$/tonă, în scădere cu 13% față de cea din 2016. În intervalul octombrie 2017 - martie 2018, cotația medie a zahărului rafinat a fost de 371,81 \$/tonă, ceea ce a reprezentat o scădere cu 31% față de perioada octombrie 2016 - martie 2017. În perioada octombrie 2016 - martie 2018, cele mai semnificative diminuări ale mediilor lunare comparativ cu media similară din anul anterior s-au înregistrat în octombrie 2017 (-37,21%, la 373,57 \$/tonă), ianuarie 2018 (-31,45%, la 369,45 \$/tonă) și februarie 2018 (34,56%, la 358,09 \$/tonă).

Scăderea accentuată a prețurilor zahărului din perioada octombrie 2017 - martie 2018 (Graficul 1) este atribuită reducerii vânzărilor de la bursă, cumpărătorii fiind influențați de existența disponibilităților de livrare ridicate ale principalilor exportatori mondiali: Brazilia, Thailanda și UE.

Graficul 1: Cotațiile zahărului rafinat, la Bursa din Londra, în perioada octombrie 2016 - martie 2018 (în \$/tonă)

Notă: *) Valoarea cotațiilor din martie 2018 reprezintă media primelor 11 zile ale lunii.

Sursa: Grafic elaborat de autori pe baza cotațiilor zilnice Moore Research Center (2016-2018).

Deprecierea realului brazilian în raport cu dolarul american din anul 2017 a fost un factor favorizant pentru exportatorii brazilieni de a-și spori volumul livrărilor, fapt care a condus la majorarea ofertei. De asemenea, în Thailanda, principalul furnizor pe piața asiatică,

producția de zahăr a crescut în sezonul 2016/17, ceea ce a generat existența unei cantități mai mari de zahăr pe piață față de ultimele 2 sezoane.

În aceste condiții preexistente, intrarea în vigoare, la 1 octombrie 2017, a reformei care a eliminat limitele volumului de zahăr pe care producătorii de sfeclă de zahăr din Uniunea Europeană îl produc a condus la majorarea suplimentară a ofertei pe piața mondială și, conform mecanismului clasic al pieței, la reducerea prețurilor.

Analizii de piață sunt de părere că eliminarea cotelor de producție ale cultivatorilor comunitari determină creșterea producției de zahăr a UE, și, implicit, diminuarea prețurilor la nivel mondial. Schimbarea politicii comerciale ar putea însemna accentuarea concurenței în raport cu țările din regiunile tropicale care produc trestie de zahăr. Multe țări din Africa, Caraibe și Pacific exportă zahăr, inclusiv prin intermediul unor acorduri de acces preferențial pe piața UE-28. Referitor la această reformă, Phil Hogan, Comisarul UE pentru agricultură și dezvoltare rurală, a declarat că „sfârșitul sistemului de cote reprezintă un punct de cotitură important pentru sectorul european producător de zahăr și marchează un alt pas important în orientarea către piață a Politicii agricole comune.” (EC, 2017c)

Diminuarea achizițiilor de zahăr de pe piața mondială a constituit un alt factor care a contribuit la ieftinirea acestui produs la bursele internaționale. În acest sens, semnalăm mesajele participanților la conferința anuală Platts Kingsman Miami Sugar Conference, care a avut loc în perioada 24-26 octombrie 2017 la Miami, și unde s-a afirmat că încetinirea ritmului de creștere a consumului mondial de zahăr se datorează campaniilor negative făcute pe plan mondial împotriva dulciurilor, dar creșterea populației în țările dezvoltate și a PIB mondial va continua să impulsioneze expansiunea consumului (Burns, Ganbold, Scorer & Glystra, 2017).

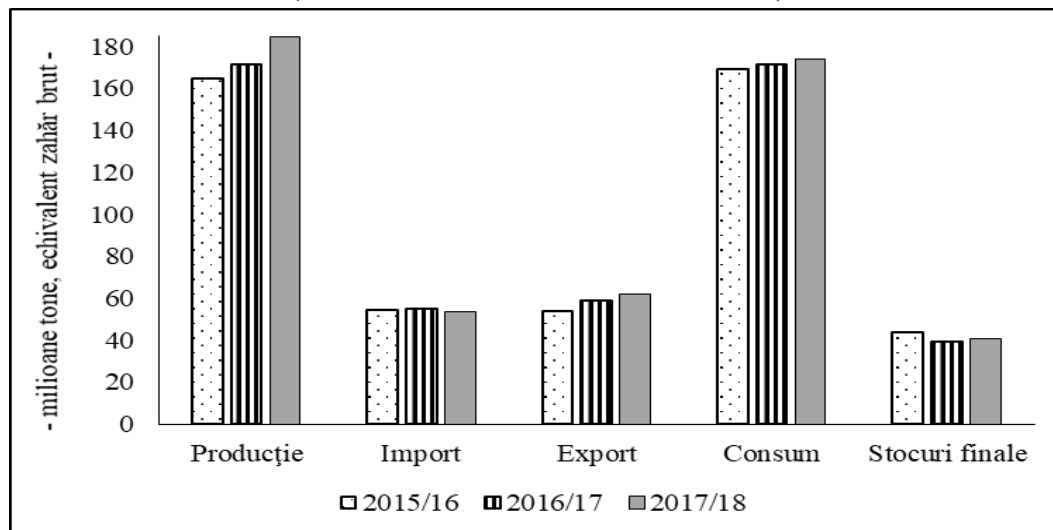
2.2 O succintă prezentare a conjuncturii pieței globale în sezonul 2017/2018

În sezonul actual, 2017/18 (1 octombrie 2017 - 30 septembrie 2018), ultimele prognoze ale Departamentului Agriculturii din SUA indică o creștere cu 8% a **producției mondiale de zahăr**, la 184,95 milioane tone, de la 171,47 milioane tone în 2016/17 (USDA FAS/OGA, 2017) (Graficul 2). Sunt previzionate creșteri ale producțiilor pentru toți principalii producători (Brazilia, India, UE, Thailanda), cele mai semnificative fiind în cazul Indiei (+25%) și al UE (+22%). Se prognozează o majorare cu 1,5% a consumului mondial, de la 171,62 milioane tone la 174,22 milioane tone. În condițiile unei producții în creștere, excedentul balanței producție/consum va fi de aproape 11 milioane tone. Prețurile scăzute, creșterea populației și a veniturilor, în special în China, India și Brazilia, sunt factori care susțin majorarea consumului mondial.

Stocurile mondiale de zahăr sunt prognozate să crească cu 4,6% față de sezonul 2016/17, la 40,82 milioane tone, principalul producător care influențează această creștere fiind India (+20%). Dintre principalii deținători de stocuri, numai China va înregistra scăderi ale acestora în sezonul 2017/18 (-15%), iar India și Pakistan vor marca o majorare

semnificativă, de 30% fiecare. Totodată, se anticipează o majorare accentuată a stocurilor UE, de la 241 mii tone la 1,14 milioane tone (de 5 ori).

Graficul 2: Evoluția producției, consumului, comerțului și a stocurilor mondiale de zahăr rafinat (în milioane tone echivalent zahăr brut)

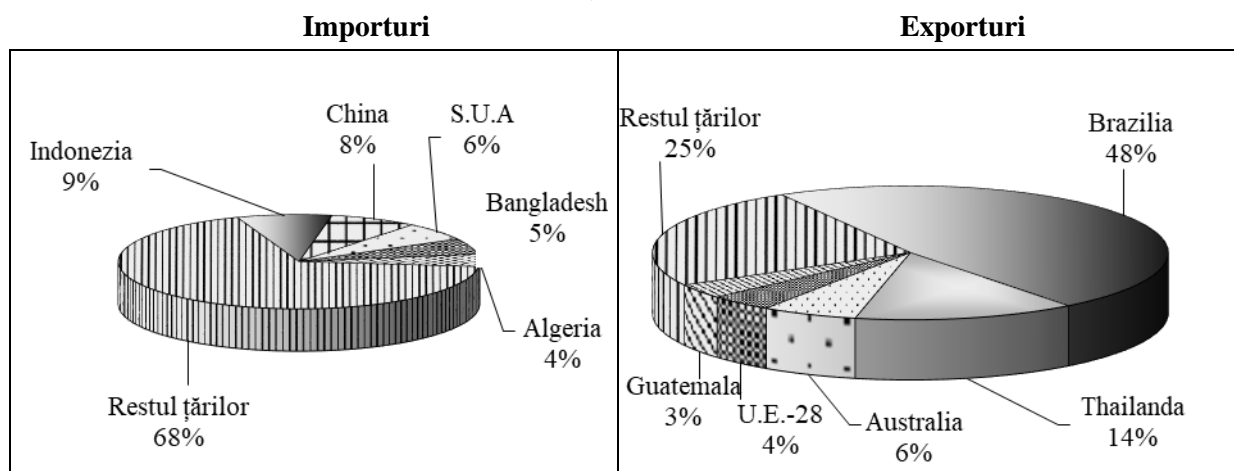
Sursa: Reprezentare a autorilor pe baza datelor Departamentului Agriculturii din SUA (USDA FAS/OGA, 2017).

În sezonul actual, *importul mondial de zahăr* este anticipat să se diminueze la 53,63 milioane tone, nivel cu 3% mai scăzut față de cel din sezonul anterior (USDA FAS/OGA, 2017). Cele mai însemnate reduceri ale importului sunt prognozate a viza în special China (-9%, la 4,2 milioane tone), dar și Indonezia (-7,5%, la 4,55 milioane tone). În sezonul 2017/18, este previzionată o creștere semnificativă a importului Statelor Unite, la 3,37 milioane tone, nivel cu 14% mai ridicat față de sezonul anterior. Importul UE va înregistra o reducere substanțială, cu aproximativ 28% față de sezonul anterior. În sezonul 2017/18, ierarhia principalilor importatori de zahăr nu s-a schimbat față de sezonul precedent: pe primul loc este Indonezia, cu o pondere de 9% din totalul mondial, urmată de China, cu o pondere de 8% (în scădere cu 0,5 puncte procentuale față de sezonul 2016/17), Statele Unite (6%), Bangladesh (5,5%) și Algeria (4%) (Graficul 3).

În 2017/18, *exportul mondial de zahăr* este prognozat a totaliza 61,85 milioane tone, nivel cu 5% mai mare față de cel înregistrat în sezonul precedent (USDA FAS/OGA, 2017). Se previzionează o creștere cu 4% a exporturilor Braziliei și cu 15% a exporturilor Thailandei. În sezonul 2017/18, se așteaptă o diminuare cu 8% a livrărilor Australiei, dar o creștere accentuată a exporturilor UE (+61%).

De remarcat este faptul că India, care în sezonul 2015/16 s-a situat pe locul trei în ierarhia mondială a exportatorilor, în sezonul actual nu se mai regăsește între primii șase exportatori, exportul său fiind prevăzut a se reduce cu 23%, la 1,4 milioane tone.

Graficul 3: Cota de piață a principalilor cinci importatori și exportatori mondiali de zahăr rafinat, în sezonul 2017/18

Sursa: Reprezentare a autorilor pe baza datelor Departamentului Agriculturii din SUA (USDA FAS/OGA, 2017).

O creștere accentuată (+20%) a exporturilor este prognozată pentru Mexic, de la 1,29 milioane tone în sezonul 2016/17 la 1,55 milioane tone în sezonul actual.

3. Piața zahărului în Uniunea Europeană

3.1 Poziția Uniunii Europene pe piața mondială

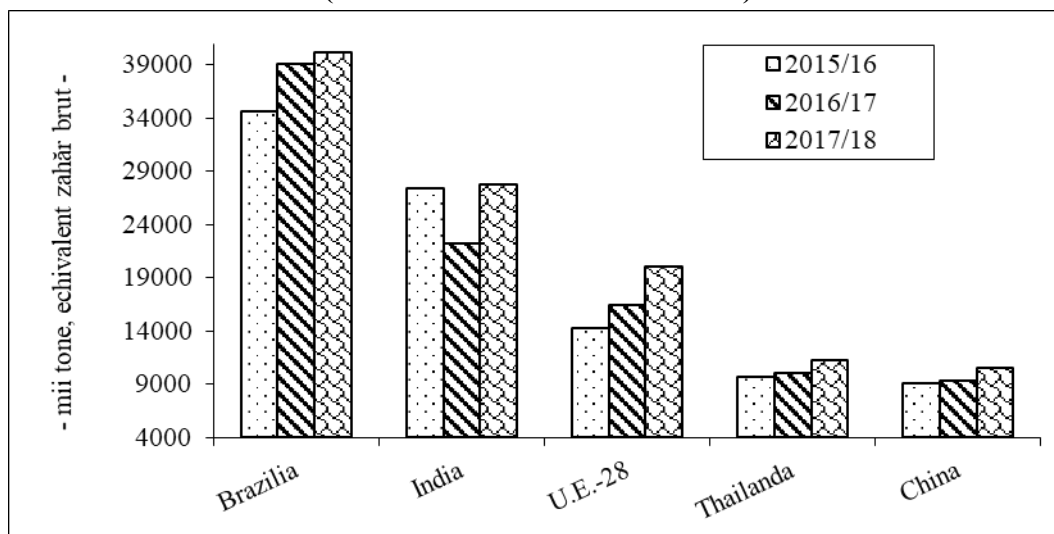
Sezonul 2017/18 reprezintă un punct de cotitură pentru sectorul comunitar al zahărului. Eliminarea cotelor la producția de zahăr a UE începând cu 1 octombrie 2017 a adus schimbări structurale, care, în ansamblu, au remodelat piața comunitară a zahărului și au poziționat-o pe o treaptă competitivă în cadrul pieței mondiale a zahărului.

Pe termen mediu, producția de zahăr a UE este previzionată a crește cu 12% comparativ cu producția medie din ultimii 5 ani, când sistemul cotelor a fost în vigoare. Prețurile mici ale zahărului de pe piața comunitară – din cauza unui decalaj de circa 40 euro/tonă față de prețurile zahărului de la bursele internaționale –, se preconizează să susțină dublarea exporturilor comunitare și să determine reducerea importurilor cu aproximativ 50% (EC, December 2017).

UE este cel de-al treilea producător de zahăr pe plan global (Graficul 4), în sezonul actual ponderea sa în totalul mondial fiind de 11%. În sezonul 2017/18, producția de zahăr a UE este prevăzută a ajunge la un nivel record de 20,1 milioane tone, cu 21,8% mai mare comparativ cu cel înregistrat în 2016/17 (USDA FAS/OGA, 2017).

Creșterea producției de zahăr a UE cu 5,5 milioane tone este atribuită extinderii suprafețelor cultivate cu sfeclă de zahăr (cu 16,1%, la 1,7 milioane ha) și creșterii randamentului în principalele țări cultivatoare. Țările din UE cu suprafețe cultivate cu sfeclă de zahăr ce depășesc 100 mii hectare sunt: Franța, Germania, Polonia și Marea Britanie (USDA FAS, September, 2017) (Tabelul 1).

**Graficul 4: Principalii cinci producători mondiali de zahăr rafinat
(în mii tone echivalent zahăr brut)**

Sursa: Reprezentare a autorilor pe baza datelor Departamentului Agriculturii din SUA (USDA FAS/OGA, 2017).

Potrivit USDA FAS/OGA (2017), în sezonul 2017/18 consumul de zahăr al UE este prognozat a fi de 18,7 milioane tone, nivel neschimbat față de sezonul anterior, ceea ce poziționează regiunea pe locul secund în clasamentul mondial. Ca urmare a creșterii producției, în sezonul 2017/18 importul comunitar se va reduce cu 27% față de sezonul 2016/17, la 2 milioane tone, determinând ca Uniunea să dețină o cotă de piață de 3,7% din importurile mondiale, după ce în sezoanele anterioare avea peste 5%.

**Tabelul 1: Suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr
în principalele țări producătoare din Uniunea Europeană
(în mii hectare)**

	2015/16	2016/17	2017/18*
Franța	385	405,2	472
Germania	300	314	385
Polonia	171,6	203	230
Marea Britanie	90	86	110
Olanda	58,4	70,6	85,4

Notă: *) Previziuni.

Sursa: Departamentul Agriculturii din SUA (USDA FAS, 2017).

Procesatorii de zahăr din UE vor trebui să înfrunte o competiție acerbă pentru a-și majora cota de piață pe plan mondial. Exportul de zahăr al UE se va majora cu 61%, la 2,5 milioane tone, plasând ansamblul statelor membre pe locul patru în ierarhia mondială, după Brazilia, Thailanda și Australia. Stocurile UE sunt prognozate a spori la 1,14 milioane tone, ceea ce reprezintă o creștere de aproape 5 ori față de sezonul anterior.

Perspectivile de reducere a importului comunitar din sezonul actual sunt atribuite creșterii producției, care se așteaptă să diminueze, la rândul său, prețurile zahărului pe piața

europeană. Pentru prima dată în ultimii 50 ani, prețul sfeclei de zahăr nu mai este garantat, astfel că se anticipează ca prețurile zahărului de pe piața UE să fie destul de apropiate de cele de pe piețele internaționale.

Tabelul 2: Importurile și exporturile de zahăr și produse zaharoase ale Uniunii Europene

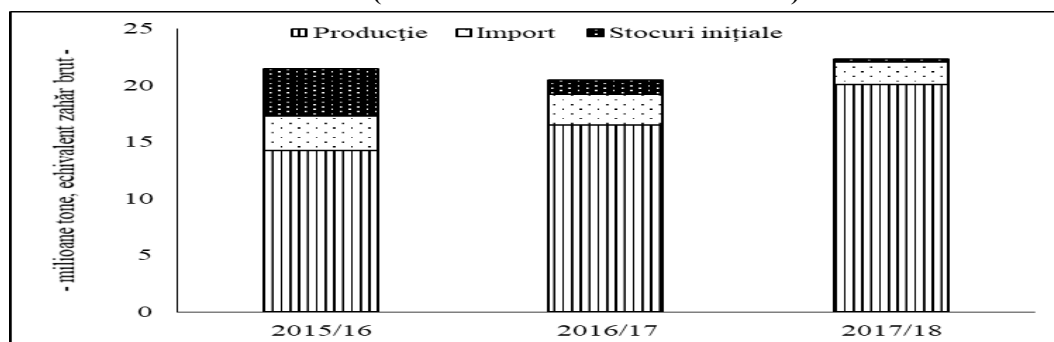
(tone)

UE-28	2016		2017		2017/2016 (%)	
	Importuri	Exporturi	Importuri	Exporturi	Importuri	Exporturi
Total , din care:	1.708.358	1.421.843	1.714.230	1.541.197	0,34	8,39
Intracomunitar	1.200.693	1.174.584	1.249.174	1.233.515	4,04	5,02
Extracomunitar	507.665	247.259	465.056	307.682	-8,39	24,44

Sursa: Prelucrare a autorilor pe baza datelor Comisiei Europene (European Commission, 2018).

Datele din Tabelul 2 arată că schimburile comerciale cu zahăr ale UE se desfășoară preponderent între statele membre (peste 70% în cazul importurilor și 80% al exporturilor). În 2017, importurile extracomunitare de zahăr s-au restrâns semnificativ față de cele înregistrate în 2016, respectiv cu 8,4% la 465 mii tone, iar cele intracomunitare au sporit cu doar 4% la 1,25 milioane tone. Pe latura exporturilor, se observă o intensificare a livrărilor pe piețele extracomunitare în anul 2017, respectiv o creștere cu 24% la 308 mii tone, ceea ce a determinat o sporire a exporturilor totale ale UE pe ansamblul anului analizat cu 8,4%, la 1,5 milioane tone (EC, 2018). Factorul stimulator al creșterii exporturilor UE către piețele extracomunitare a fost majorarea disponibilităților exportabile, ca urmare a eliminării cotelor de producție. Principalele destinații ale exportatorilor comunitari au fost țările din Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

Graficul 5: Disponibilitățile de zahăr rafinat ale Uniunii Europene (în mii tone echivalent zahăr brut)

Sursa: Reprezentare a autorilor pe baza datelor Departamentului Agriculturii din SUA (USDA FAS/OGA, 2017).

Disponibilitățile de zahăr ale UE (stocuri inițiale + producție + importuri) din ultimele trei sezoane au rămas relativ constante, în jurul unui nivel mediu de 21 milioane tone (Graficul 5). În 2017/18, cantitatea disponibilă de zahăr a statelor membre este prognozată la 22 milioane tone, în creștere cu doar 2 milioane tone față de sezonul anterior (+9%).

Contribuția UE la totalul disponibilităților mondiale este de aproximativ 8%, datorită unei ponderi de 11% a producției de zahăr, de 4% a importurilor, stocurile inițiale reprezentând un procent nesemnificativ, de doar 0,6%.

3.2 Importanța pieței zahărului a Marii Britanii în contextul Brexit-ului

Pe data de 29 martie 2017, ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană a devenit o realitate, în condițiile în care primul ministru britanic, Theresa May, a declanșat articolul 50 din Tratatul de la Lisabona al UE. Acest moment a constituit începutul perioadei de 2 ani de negocieri pentru Brexit. În funcție de rezultatul acestor negocieri, Brexit va avea un dublu impact: asupra pieței comunitare și a celei mondiale a zahărului.

Marea Britanie este al patrulea producător de sfeclă de zahăr din UE. În sezonul 2017/18, suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr din Marea Britanie reprezintă circa 5% din suprafața totală cultivată a UE. În ultimii ani, producția de sfeclă de zahăr a Marii Britanii s-a înscris pe un trend descendent. Dacă la începutul anilor 2000 suprafața cultivată cu sfeclă din această țară era de 170 mii hectare, în intervalul 2015-2017 aceasta s-a redus la 90 mii hectare (-47%) (EC, December 2017). Conform prognozelor, în 2017/18 suprafața cultivată cu sfeclă din Marea Britanie va înregistra o creștere semnificativă cu 28% față de sezonul anterior, aceasta fiind estimată la 110 milioane hectare (USDA, November 2017) (vezi Tabelul 1). În sezonul actual, se prognozează ca producția de zahăr a Marii Britanii să fie de 1,1 milioane tone, cu 22% mai mare față de sezonul anterior, pe fondul creșterii randamentului. Consumul de zahăr din Marea Britanie reprezintă jumătate din nivelul producției, iar necesarul de consum intern este asigurat din import. Aproximativ 40% din importurile totale de zahăr ale Regatului Unit constituie zahăr rafinat și au ca sursă de proveniență țările membre ale UE, Franța fiind principalul furnizor, iar 60% reprezintă zahăr brut, care se rafinează în Marea Britanie (USDA/FAS, September 2017).

În ceea ce privește comerțul cu zahăr și produse zaharoase al Regatului Unit, acesta reprezintă aproximativ 8% din cel total al Uniunii. Conform celor mai recente date ale Comisiei Europene, cota de piață a Marii Britanii în cadrul UE s-a diminuat ușor în ultimele două sezoane, de la 8,5% în 2016 la 8,1% în 2017 (EC, 2018) (Tabelul 3).

**Tabelul 3: Comerțul cu zahăr și produse zaharoase al Uniunii Europene
(tone)**

		2016			2017		
		Import	Export	Comerț	Import	Export	Comerț
Total UE, din care	cantitate	1.708.357	1.421.843	3.130.201	1.714.230	1.541.198	3.255.428
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Marea Britanie	cantitate	219.362	45.637	264.999	224.876	38.326	263.202
	% din total UE	12,84	3,21	8,47	13,12	2,49	8,09

Sursa: Prelucrare a autorilor pe baza datelor Comisiei Europene (European Commission, 2018).

După cum relevă Tabelul 3, contribuția Marii Britanii la comerțul cu zahăr și produse zaharoase al UE este mai semnificativă din punct de vedere al importurilor (13%) și mai puțin din cel al exporturilor (3%). Potrivit Comisiei Europene, în 2016 și 2017 balanța comercială cu zahăr a Regatului Unit a fost deficitară din punct de vedere cantitativ (Tabelul 3). Conform datelor statistice, în 2016 importurile de zahăr ale Marii Britanii au deținut o pondere de 83% în comerțul cu acest produs, iar în 2017 acest procentaj a sporit la 85%, în condițiile creșterii cererii din partea producătorilor de alimente și băuturi.

Marea Britanie este un participant important la comerțul cu zahăr al UE, având în vedere că o mare parte din cantitatea de zahăr importată, destinată exclusiv consumului intern, este achiziționată din țările membre ale UE.

4. Prognoze pe termen scurt

Potrivit prognozelor elaborate de specialiștii Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și ai Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (FAO), în sezonul 2018/19 suprafața totală cultivată cu sfeclă de zahăr și trestie de zahăr va fi de 32,5 milioane ha la nivel mondial, din care 4,6 milioane ha însămânțate cu sfeclă și 27,9 milioane ha cu trestie. Pentru sezonul 2019/20 se previzionează ca suprafața cultivată cu trestie de zahăr să se extindă cu aproape 1%, la 28,2 milioane ha, în timp ce suprafața însămânțată cu sfeclă se va menține constantă (OECD/FAO, 2018).

Producția mondială de zahăr se anticipează să crească de la 185 milioane tone în 2017/18, la 190 milioane tone în 2018/19 (+2,8%) și la 193 milioane tone în 2019/20 (+4,4%), ca urmare a sporirii producției de trestie de zahăr (+1,5%). Majorarea consumului global de zahăr va reflecta creșterea cererii din partea țărilor principal consumatoare cu 1,4% față de 2017/18, la 177 milioane tone în 2018/19, și cu 1,7% comparativ cu sezonul actual, la 180 milioane tone în 2019/20 (Tabelul 4).

Tabelul 4: Prognoze privind evoluția principalilor indicatori ai pieței mondiale și comunitare a zahărului (milioane tone, echivalent zahăr brut)

Sezon	Productie		Consum		Import		Export		Stocuri finale	
	Mondial	UE	Mondial	UE	Mondial	UE	Mondial	UE	Mondial	UE
2018/19	190,06	20,18	176,59	18,55	56,41	2,11	64,79	2,84	42,48	1,61
2019/20	193,17	19,16	179,64	18,17	57,44	2,17	65,88	2,83	44,11	1,64

Sursa: Calcule ale autorilor pe baza datelor USDA FAS/OGA (2017) și OECD/FAO (2018).

Comerțul internațional cu zahăr se prevede a se intensifica, sporind cu 5%, de la 115 milioane tone în 2017/18 la 121 milioane tone în 2018/19 și la 123 milioane tone în 2019/20 (+1,7% față de sezonul precedent).

Statisticienii nu preconizează modificări majore pe piața UE a zahărului în sezoanele 2018/19 și 2019/20 (OECD/FAO, 2018)¹. Balanța comunitară producție/consum a zahărului va rămâne excedentară la aproape 39 milioane de tone în 2018/19 și la 37 milioane tone în 2019/20, pe fondul menținerii diferenței dintre producție și consum. Astfel, în următoarele două sezoane agricole, producția comunitară de zahăr se previzionează a se menține la circa 20 de milioane tone, iar consumul la 18 milioane tone.

În condițiile în care producția și consumul de zahăr ale statelor membre ale UE se vor menține constante, în 2018/19 și 2019/20 stocurile comunitare ce se vor înregistra la sfârșitul sezoanelor menționate se previzionează a fi de 1,6 milioane tone, ceea ce ar putea determina o ieftinire a acestui produs pe piața internă a UE, având în vedere concurența de pe piața internațională.

Din punct de vedere cantitativ, comerțul UE cu zahăr se va intensifica, reflectând creșterea exporturilor, în special în sezonul 2018/19, cu 14% la 2,9 milioane tone.

5. Concluzii

Eliminarea cotelor la producția de zahăr din UE are un impact important deopotrivă asupra pieței comunitare și mondiale, deoarece constituie un factor determinant de creștere a ofertei de zahăr și, implicit, de reducere a cotațiilor acestui produs la bursele internaționale.

Conform prognozelor, în sezonul 2017/18 balanța mondială producție/consum a zahărului va marca un excedent satisfăcător de 11 milioane tone, în condițiile creșterii producției cu aproape 8%, la 185 milioane tone. Principalii producători de zahăr rămân Brazilia, India, UE și Thailanda. Exporturile globale de zahăr se previzionează a spori cu aproape 5%, la 62 milioane tone, susținute fiind de livrările UE (+61%).

UE este cel de-al treilea producător de zahăr pe plan internațional, în sezonul actual ponderea sa în totalul mondial fiind de 11%. Consumul comunitar de zahăr este prognozat a

¹ Datele statistice pentru 2018/19 și 2019/20 includ și Marea Britanie, deși în mod oficial, de la 1 martie 2019 această țară nu va mai face parte din UE.

reprezenta 18,7 milioane tone, nivel neschimbat față de sezonul anterior, ceea ce poziționează regiunea pe locul secund în clasamentul mondial. Din punct de vedere al exporturilor, cantitatea de 2,5 milioane tone plasează statele membre ale UE pe locul 4 în ierarhia mondială.

Marea Britanie este un participant important în cadrul comerțului cu zahăr al UE, având în vedere că o mare parte din cantitatea de zahăr importată, destinată exclusiv consumului intern, este achiziționată din țările membre ale UE. În sezoanele 2018/19 și 2019/20, balanța mondială producție/consum va continua să fie excedentară, în condițiile în care prognozele arată o creștere cu un procent mai mare a producției comparativ cu cel de sporire a consumului. Comerțul internațional cu zahăr se prevede a se intensifica, pe fondul creșterii exporturilor și importurilor cu 4,8% și, respectiv, 5,2% în 2018/19, și cu 1,7% și, respectiv, 1,8% în 2019/20.

În ceea ce privește piața zahărului din UE, aceasta va fi caracterizată de un surplus de marfă, în condițiile în care disponibilitățile comunitare vor fi de aproximativ 22-23 de milioane tone. Se prevede o diminuare a consumului (cu 0,8% în 2018/19 și cu 2,1% în 2019/20), iar importurile și exporturile ar urma să se majoreze cu 5,4% și, respectiv, 14% în 2018/19. Pentru sezonul 2019/20, modificările sunt ușor diferite, fiind de +3,1% pentru importuri și de -0,5% pentru exporturi.

Referințe bibliografice

- Burns, E., Ganbold, A., Scorer A. & Glystra C. (October 3, 2017). EU sugar liberalization: Implications and Potential Impact on Power, Freight, and Ethanol. S&P Global Platts/Kingsman Video Transcript. Disponibil la: <https://www.platts.com/videos/2017/october/commpulse-eu-sugar-liberalization-100217>. Accesat pe 10 octombrie 2017.
- European Commission. (2017a). Agriculture and Rural Development. Market Sector. Sugar. Brussels, 2017. Disponibil la: https://ec.europa.eu/agriculture/sugar_en. Accesat pe 29 ianuarie 2018.
- European Commission. (2017b). EU sugar quota system comes to an end Fact Sheet. Brussels, 29 September 2017. Disponibil la: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3488_en.htm. Accesat pe 20 noiembrie 2017.
- European Commission. (2017c). EU sugar quota system comes to an end. Press release. Brussels, 29 September 2017. Disponibil la: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-3487_en.htm. Accesat pe 20 noiembrie 2017.
- European Commission. (December, 2017). EU Agricultural Outlook for the EU Agricultural Markets and Income 2017-2030. Disponibil la: https://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook_ro. Accesat pe 5 februarie 2018.
- European Commission. (2018). European Statistical System (Eurostat). International Trade. Data Base. March 2018. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade/data/database>.
- Moore Research Center. (2018). MRCI's Historical End of Day Listings. Disponibil la: <http://www.mrci.com>. Accesare periodică.
- Official Journal of the European Union. (2012). Regulation (Eu) No 978/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 applying a scheme of generalised tariff preferences and repealing Council Regulation (EC) No 732/2008. Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32012R0978>. Accesat pe 4 decembrie 2017

- The Organisation for Economic Co-operation and Development/The Food and Agriculture Organization of the United Nations (OECD/FAO). (2018). OECD-FAO Agricultural Outlook 2017-2026. OECD Publishing, Paris. Disponibil la: <http://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=76855#>. Accesat pe data de 26 februarie 2018.
- U.S. Department of Agriculture. Foreign Agricultural Service/Office of Global Analysis (USDA FAS/OGA). (November, 2017). Sugar: World Markets and Trade. Economics, Statistics and Market Information System. Washington, D.C. Preluat de pe: www.fas.usda.gov, accesat pe 10 februarie 2018.
- U.S. Department of Agriculture. Foreign Agricultural Service (USDA FAS). (September, 2017). EU-28. Sugar Semi-Annual. EU First Post-Quota Sugar Production Up to Pre-2007 Reform Level. *Global Agricultural Information Network*. Gain report E17063. September 29, 2017. Disponibil la: www.gain.fas.usda.gov/Lists, accesat pe 22 februarie 2018.

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Bălan, E., M. & Zamșa, S. (2018). Piața europeană a zahărului în context mondial după eliminarea cotelor de producție. *Revista de Economie Mondială*, 10(1), pp. 76-88
